

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XIV, Seria II-a, Nr. 2943 | 4 PAGINI — 20 BANI | Duminică 26 octombrie 1958

Vizitele delegației de partid și guvernamentale a R. P. Romîne în R. Cehoslovacă O importantă contribuție la cimentarea frăției popoarelor romîn și cehoslovac

DECLARAȚIA COMUNĂ a delegației Partidului Muncitoresc Român și guvernului Republicii Populare Romîne și a delegației Partidului Comunist din Cehoslovacia și guvernului Republicii Cehoslovace

La invitația Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia și a guvernului Republicii Cehoslovace, o delegație a Partidului Muncitoresc Român și a guvernului Republicii Populare Romîne a vizitat, între 20 și 25 octombrie 1958, Cehoslovacia. Delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Romîne a vizitat Praga, Bratislava, Plzeň, Kladno, Banská Bystrica, etc., întreprindînd activități de cooperare agricolă, a avut posibilitatea să cunoască mai de aproape marile realizări obținute de poporul frate cehoslovac în dezvoltarea economiei și culturii, în rîdnea continuă a nivelului său de trai. Pretutindeni, delegația Republicii Populare Romîne a constat tuzlasmusul și avîntul cu care oamenii muncii de la orașe și sate piază pentru realizarea sarcinilor trasate de Congresul al XI-lea al Partidului Comunist din Cehoslovacia, de a desăvîrși construirea cialismului. Vizita delegației Republicii Populare Romîne în Cehoslovacia s-a sfîșurat în spiritul calde prietenii și alianței puternice dintre poarele romîn și cehoslovac, care construiesc socialismul și contrile la întărirea unității întregului lagăr socialist, indisolubil legat în internaționalismul proletar. Cu prilejul acestor vizite, între delegațiile de partid și guvernamentale ale celor două țări au avut loc tratative la care au participat

marilor sarcini care stau în fața celor două țări în construirea socialismului și apărarea păcii. Ambele părți au constatat cu satisfacție o deplină unanimitate în ceea ce privește aprecierea evoluției actuale a situației internaționale, caracterizată prin superioritatea tot mai mare a forțelor păcii și democrației, în lupta pentru înțelegerea pașnică între popoare și pentru aplicarea principiilor coexistenței pașnice în relațiile dintre state cu orînduri sociale diferite. În același timp ele urmăresc cu toată vigilența activitatea crescîndă a forțelor reacționare din țările imperialiste, care sporesc atacurile împotriva forțelor democratice și patriotice și își intensifică eforturile pentru continuarea acțiunilor de încordări internaționale. Cea mai primejdioasă manifestare a acestor forțe este politica agresivă a S.U.A., politică ce constituie principala cauză a încordării în relațiile internaționale. Crearea de către S.U.A. a noului focare de război în Extremul Orient și în Orientul Mijlociu, intensificarea cursei înarmării atomice, refuzul sistematic de a accepta numeroasele și repetatele propuneri menite să ducă la desîntîrea încordării internaționale reprezintă o gravă amenințare a păcii. Cele două țări pretene sprijini întru totul inițiativele pașnice ale U.R.S.S. și propuneri guvernului sovietic cu privire la dezarmare, prezentate la cea de-a 13-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Acceptarea acestor propuneri ar duce la realizarea unor acorduri cu privire la încetarea cursei înarmării, ar deschide calea spre soluționarea treptată a problemei dezarmării, care a ajuns în impas din vina puterilor occidentale. Cele două țări vor contribui și pe viitor la demascarea planurilor agresive ale adeptilor politici „de pe poziții de forță”, la creșterea continuă a forțelor internaționale ale păcii, democrației și socialismului. Reprezentanții celor două țări condamnă cu hotărîre poziția guvernului S.U.A. și Angliei, care au refuzat să urmeze inițiativa Uniunii Sovietice de încetare unilaterală a experiențelor cu arma nucleară, și dimpotrivă, au continuat efectuarea acestor experiențe. Ambele delegații sînt pe deplin de acord cu măsurile luate de guvernul Uniunii Sovietice care, ca urmare a atitudinii puterilor occidentale, a fost nevoit să reia experiențele cu arma nucleară în interesul securității țării și al întregului lagăr socialist, în interesul păcii și securității mondiale. Ele invită cu insistență puterile occidentale să dea un răspuns pozitiv la propunerile Uniunii Sovietice, care a devenit încă o dată că este gata să semneze fără întîrziere un acord cu privire la încetarea imediată și necondiționată a experiențelor cu arma nucleară. Ambele delegații consideră deosebit de primejdioasă evoluția evenimentelor din Germania occidentală. În legătură cu înarmarea atomică a Bundeswehrului în R.F.G. se deslășoară o campanie revanșardă îndreptată împotriva țării lagărului socialist, inspirată de cercurile conducătoare ale R.F.G., care continuă vechile planuri ale imperialismului german. În Germania occidentală se fac auzite cereri provocatoare de anexare a Republicii Democratice Germane, de revizuire a frontierei păcii de la Oder-Neisse, precum și pretenții asupra regiunilor de frontieră ale Cehoslovaciei. Nu sînt puține încercările de a considera satisfacerea acestor pretenții absurde drept o condiție a normalizării relațiilor R.F.G. cu țările lagărului socialist și premiza principală a reunificării Germaniei. Cele două delegații resping cu hotărîre asemenea încercări ale revanșardilor vestgermani și consideră că această politică nu poate decît să împiedice rezolvarea problemei germane și normalizarea relațiilor dintre R.F.G. și țările socialiste. Partea romînă sprijină întru totul declarația guvernului cehoslovac împotriva militarismului revanșard german. Ambele delegații se pronunță pentru realizarea propunerii Republicii Populare Polone în legătură cu crearea unei zone demilitarizate în Europa centrală, ceea ce, după părerea ambelor părți, ar ușura rezolvarea problemei germane pe calea tratatelor între cele două state germane, ar grăbi crearea unui sistem de securitate colectivă în întreaga Europă. Ambele delegații asigură de tot sprijinul și solidaritatea lor Republicii Democratice Germane, forțele democratice și patriotice din întreaga Germanie care luptă împotriva imperialismului german. Ele

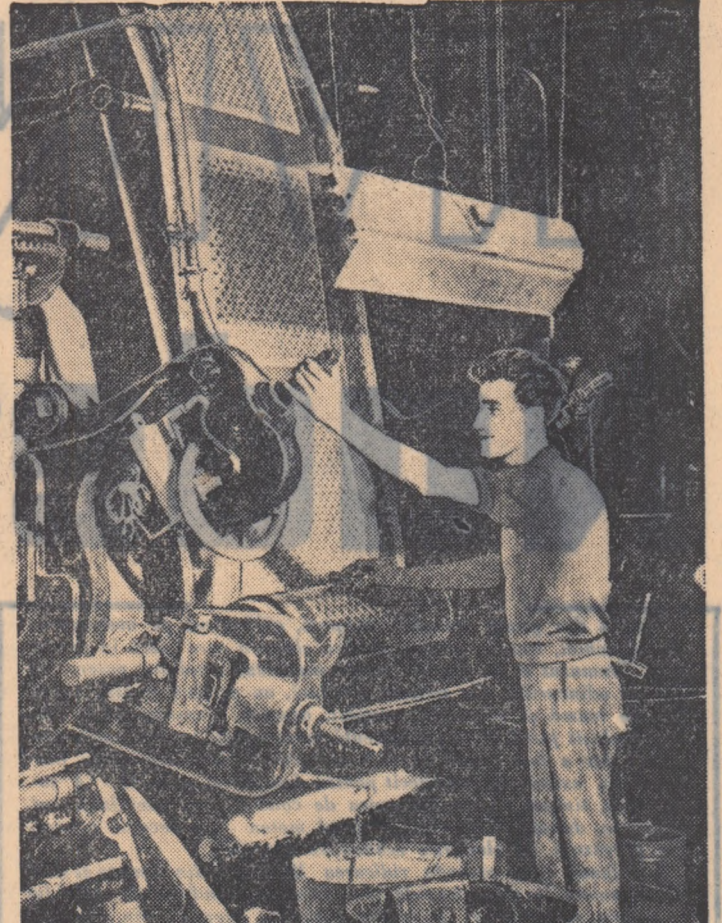
Solemnitatea semnării documentelor oficiale

PRAGA 25. — (De la trimișii speciali Agerpres). — În urma încheierii convorbirilor oficiale dintre delegațiile de partid și guvernamentale ale Republicii Populare Romîne și Republicii Cehoslovace, la 25 octombrie ora 12, ora locală, a avut loc în marele palat Hrad din Praga solemnitatea semnării documentelor oficiale. La solemnitate din partea romînă au luat parte tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., membru în Prezidiul Marii Adunări Naționale, conducătorul delegației; Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Miniștri; Petre Borilă, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Ștefan Voitec, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Leonte Răutu, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., șeful Direcției de propagandă și cultură a C.C. al P.M.R., și G. Gaston Marin, președintele Comisiei de Stat a Planificării, consilier și experți. Au fost de față Gheorghe Vișnițchi, ambasadorul R. P. Romîne în Praga, precum și dr. Ivan Rohall Illkiv, ambasadorul R. Cehoslovace la București. Au asistat ziararii romîni, cehoslovaci și străini. Declarația comună a delegației Partidului Muncitoresc Român și guvernului Republicii Populare Romîne și a delegației Partidului Comunist din Cehoslovacia și guvernului Republicii Cehoslovace a fost semnată din partea romînă de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Român, membru în Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne, și Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, iar din partea cehoslovacă de tovarășii Antonin Novotny, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele Republicii Cehoslovace, și Viliam Siroky, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele guvernului cehoslovac. Acordul asupra principalelor probleme privind colaborarea economică și schimbul de mărfuri pe anii 1959—1965 între R. P. Romînă și Republica Cehoslovacă a fost semnat din partea romînă de tovarășii G. Gaston Marin, președintele Comisiei de Stat a Planificării, iar din partea cehoslovacă de tovarășii Otakar Simunek, președintele Direcției de Stat a Planificării din Republica Cehoslovacă. Acordul între guvernul Republicii Populare Romîne și guvernul Republicii Cehoslovace privind colaborarea culturală a fost semnat din partea romînă de tovarășii Vasile Dumitrescu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, iar din partea cehoslovacă de dr. Frantisek Kahuda, ministrul Invățămîntului și Culturii al R. Cehoslovace. Tratatul între R. P. Romînă și R. Cehoslovacă privind asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale a fost semnat din partea romînă de tovarășii Vasile Dumitrescu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, iar din partea cehoslovacă de dr. Vaclav Skoda, ministrul Justiției.

PRAGA 25. — De la trimișii speciali Agerpres: La 25 octombrie, după o vizită de șase zile în Republica Cehoslovacă, a părăsit Praga delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Romîne, tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., membru al Consiliului de Miniștri și membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne, conducătorul delegației, Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Miniștri; Petre Borilă, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Ștefan Voitec, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., șeful Direcției de propagandă și cultură a C.C. al P.M.R., și G. Gaston Marin, președintele Comisiei de Stat a Planificării, consilier și experți. Acordul asupra principalelor probleme privind colaborarea economică și schimbul de mărfuri pe anii 1959—1965 între R. P. Romînă și Republica Cehoslovacă a fost semnat din partea romînă de tovarășii G. Gaston Marin, președintele Comisiei de Stat a Planificării, iar din partea cehoslovacă de dr. Frantisek Kahuda, ministrul Invățămîntului și Culturii al R. Cehoslovace. Tratatul între R. P. Romînă și R. Cehoslovacă privind asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale a fost semnat din partea romînă de tovarășii Vasile Dumitrescu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, iar din partea cehoslovacă de dr. Vaclav Skoda, ministrul Justiției.

Plecarea din Praga a delegației de partid și guvernamentale a R. P. Romîne

PRAGA 25. — De la trimișii speciali Agerpres: La 25 octombrie, după o vizită de șase zile în Republica Cehoslovacă, a părăsit Praga delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Romîne, tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., membru al Consiliului de Miniștri și membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne, conducătorul delegației, Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Miniștri; Petre Borilă, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; Ștefan Voitec, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., șeful Direcției de propagandă și cultură a C.C. al P.M.R., și G. Gaston Marin, președintele Comisiei de Stat a Planificării, consilier și experți. Acordul asupra principalelor probleme privind colaborarea economică și schimbul de mărfuri pe anii 1959—1965 între R. P. Romînă și Republica Cehoslovacă a fost semnat din partea romînă de tovarășii G. Gaston Marin, președintele Comisiei de Stat a Planificării, iar din partea cehoslovacă de dr. Frantisek Kahuda, ministrul Invățămîntului și Culturii al R. Cehoslovace. Tratatul între R. P. Romînă și R. Cehoslovacă privind asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale a fost semnat din partea romînă de tovarășii Vasile Dumitrescu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, iar din partea cehoslovacă de dr. Vaclav Skoda, ministrul Justiției.

Mulți îl cunosc pe utemistul Marin Guță de la Industria Bumbacului A din București. El este fruntaș în producție. În fotografia din dreapta: tinerul Marin Guță lucrînd la o mașină de imprimat în secția imprimării.

Toate forțele tineretului pentru terminarea însămînțărilor de toamnă

În marea majoritate a regiunilor țării, însămînțările de toamnă sînt aproape terminate. Frunzele sînt regiunile: Baia Mare, care a realizat în întregime planul de însămînțări de toamnă, Constanța, Ploiești, Craiova, Stalin, București, și Autonomă Maghiară, unde s-a însămînțat între 92 și 98 la sută din suprafața prevăzută. După terminarea ei, tinerii mecanicizatori, colectiviști, întovărășiți și cu gospodărie individuală sînt intensificînd ritmul executării ogorelor adînci de toamnă pentru însămînțările de primăvară. Producțiile bune realizate de unitățile agricole cooperatiste și de numeroșii țărani cu gospodărie individuală la culturile însămînțate în primăvară, în perioada optimă, în așteptarea de toamnă, dovedesc cu prisosință necesitatea efectuării acestei lucrări pentru mărirea producției agricole. UTEMISTI, TINERI MECANICIZATORI, COLECTIVIȘTI, ÎTOVĂRAȘII, TINERI CU GOSPODĂRII INDIVIDUALE! DEPUTAȚII TOATE EFORTURILE VOASTRE PENTRU TERMINAREA ÎNSĂMÎNȚĂRIILOR ÎN ZILELE URMĂTOARE! EFECTUAȚI OGOARE ADÂNCI DE TOAMNĂ PE SUPRAFEȚE CIT MAI MARI, PUNIND AȘTELOR TEMELIE SOLIDA RECOLTELOR ANULUI VIITOR!

„NAȚIONALUL” ÎN U.R.S.S. Un examen greu-trecut în mod strălucit

O clipă m-am crezut în culisele Naționalului. Strălucii interpreti ai artistilor noștri erau pe aflux largă noi fără machiaj, angajați într-o agreabilă discuție, parte-se lipsită de conținut profesional. Cele mai răsunătoare nume ale primei noastre scene veniseră și se întîlneau cu ziaristii și să le împărtășească impresiile din turneul din U.R.S.S. Aurel Baranga, directorul adjunct al Teatrului Național „I. L. Caragiale”, a început cuvîntul său cu evocarea poposului în gara Chișinău, în drum spre Zaporozje. Ora 1 noaptea, Burniță. Cîteva sute de oameni, printre care cei mai de frunte actori ai R.S.S. Moldovenești, îi așteptau cu brațele încrucișate de flori pe soli teatrului românesc. O întâlnire emoționantă. Acesta a fost începutul. Un început încurajator. A urmat Zaporozje și primul contact cu publicul sovietic. Prima seară, eșecul anunțat: „O scrisoare pierdută”. Baranga mărturisește că regizorul Sică Alexandrescu n-a trăit niciodată emoții mai puternice. O linște de săvîrșită a devenit stăpînă pe sală după ridicarea cortinei. Ce va urma? Linște a fost spartă de aplauze iar în cele din urmă de ovaiții. Cortina a fost ridicată de cîteva ori. Primul examen fusese trecut. Și celelalte spectacole au obținut un succes deplin. Turneul a continuat la Moscova. Încă la gară artiștii romîni au fost întâmpinați de frunzele scenei sovietice. Emoțiile sînt ușor de imaginat. A te prezenta în fața publicului moscovit cunoscut prin exigența și cultura sa este o încercare dificilă. De aci proveneau emoțiile. Dar și aci un mare succes. În culise marelui actor sovietic Zovodski îi spunea lui Sică Alexandrescu: la această mîndrie de a fi participat la această sărbătoare a teatrului românesc. Rareori ai ocazia să ascuți ce simt pe scenă artiștii preferați, ce emoție ascunde calmul cu care rostesc replicile. Din U.R.S.S. actorii noștri mărturisează că s-au întors coplesii de primirea entuziasată ce li s-a făcut, de prezența pe care le-au arătat-o oamenii sovietici. A fost un examen de maturitate al primei noastre scene. Un examen greu trecut strălucit. EUGENIU OBREA

SEMNAȚIA DECLARAȚIEI COMUNE, în clișeu din stînga: tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej și Antonin Novotny. În clișeu din dreapta: tovarășii Chivu Stoica și Viliam Siroky. (Telefoto CETEKA AGERPRES)

INVIINGATORII

de la

Nades-Onesti

Uneori din goana trenului, noaptea, călătorind pe meleagurile Transilvaniei, tresari, privind înălbăstră care joacă în depărtare. Tremurări și de faptură roada sugerează o inimă puteră, de duh al cuceritorilor. Cu milenii în urmă, au privit-o uimiți, coplesți de teamă și venerație, pășorii, oamenii transhumanței. Nu i-au deslușit forța. A fost cunoscută această forță în regiunile trecute, dar a fost lăsată în voia ei, căci într-o orânduire burgheză nu există interes decât pentru buzonul propriu. A sosit, însă, timpul nostru. În epoca de construcție a unei lumi noi, socialiste, duhul adevăratului — gazul metan — a devenit o energie prezăcută în planurile economice ale țării.

În planul care prevede ridicarea Moldovei din vechea ei stare de inapoiere la viața trepidantă a ritmurilor industriale, partidul a hotărât și folosirea imenselor surse de energie din podișul Transilvaniei — iată aici unul din aspectele cele mai semnificative ale înnoirii pământurilor altădată abandonate unei miserii cu lustru patriarhal. Odată cu ideea aducerii acestei forțe — metanul — peste lanțul răsăritean al Carpaților s-a pus piatra de temelie a multor noi unități industriale în înălțurile Bistriței și Siretului.

Între Nades și Onesti, de-a lungul celor 200 km., peste Tirnava, peste Olt, peste Olteț, străbătând pământuri roditoare și legând mările și râurile, trebuia să treacă un cilindru de oțel. Prin găurile acestui cilindru metanul să se napustă în necunoscut, clipă de clipă intră în galop sălbatec spre uzinele Moldovei. Flacăra metanului avea să întezască mult clocontul fierului în bateriile de cracare, să alimenteze arzătoarele cazanelor de aburi din termocentrale, să înălțeze fabricarea clorurii de vinil, să încălzească radiatoarele în casele noului Onesti. Într-o țară Moldova avea să primească prin gazul metan materia primă necesară unor noi prefeceri.

Construcția acestei mari conducte — cunoscută în planul economic al țării ca Magistrala de est — devenea o necesitate imperioasă.

Utilizați care să transporte și să lanseze țevile de 28 de inci, existau: tractoarele, lansatoarele, bulldozerele puteau oricând să-și înceapă activitatea. Dar calcușul țepului de oțel trebuie să-l sapsă omul. Metru cu metru. În lut și în stâncă. Prin pinze de ape și prin rădăcinile arborilor seculari. Omul!

Partidul a chemat la înălțarea acestei sarcini deosebită prin greutatea ei și mărețea prin importanță și amploare. Organizația noastră revoluționară a început mobilizarea celor hernici.

Undeva într-un colț al Moldovei, Vasile Bărbos a despărțit stăru. Apeluți Unionii Tineretului Muncitor l-a chemat privirile. A citit. A câmpănit câteva clipe. El privea pe el? El privea.

La Uriceni, în capătul celălalt al țării, brigadierii începeau să strige în jurul lui Marin Nicolae și să-și auză în puține cuvinte.

S-a hotărât să cunoască primul șantier din viața lui, ajutorul de gaterist Virgil Silimon. S-a hotărât să se apuce de al treisprezecelea șantier din viața lui, activistul Ion Ionescu.

De ce? Așa cum au nevoie de soare, de aer și de apă, el, ceilalți, au simțit că nu pot trăi altfel decât dându-și muna pentru prinsoașul poporului. Cind ești credincios partidului, munca ta o închină planurilor lui, țelului în-țregului popor.

Și citind acoloși apel, studentul Iulian Cișmașu și-a privit casietul de note la cursul de istorie a filozofiei măturând colegilor: acum, de-ar fi vacanță n-aș sta pe gânduri...

El, Cișmașu, nu a fost prezent, în ziua aceea de început la careul festiv, pentru deschiderea noului șantier național al tineretului. Ceilalți s-au întâlnit acolo. S-au întâlnit și cu George Mihăilă, cu Petrea Nicolae, cu Constantin Boghian, s-au întâlnit 60 de brigăzi de pe șantierul Galați și Uriceni, cu brigăzile ploieștenilor, venită cu drapelul regiunii. Aveau să se cunoască mai bine în muncă. Deo-ădată s-au răsfiră de-a lungul celor 200 de km., în 8 sectoare.

În seară, oamenii le-au întins flori, copiii i-au întins pânze cu tot ceremonialul pionieresc, iar flăcăii și fetele le-au chemat în horă. Salopetele brigadierilor erau noi, cîntecul despre urmașii lui Rosiță răsunau cu tărie, o energie nouă înținerea Valea Oituzului. Totul a început printr-o sărbătoare.

Puține ore au despărțit ultimul dans al balului de primele lovituri de tirnăcop în roca dură. Primul contact cu munca a fost edificator. Fierul uneltei a scărpat izbind în piatră. Greu, foarte greu s-a desfacut bolovanul din strînsămintul pământului, iar cind un băiat a încercat să-l salte din șantier abia deschis, a ieșit neputincios.

— Trebuie sărmat cu barosul. A căzut barosul, de sus, cu putere, odată, de cinci, de zece ori. S-a spart pietroul în câteva bucăți. Le-a ridicat. A răsunat, dar nu și-a putut stăpîni exclamația de îndoielă și grăji.

— Aoleu, dacă o merge tot așa...

octombrie ar fi zis, desigur, pe același ton: „E prea frig, mă frate... Piatra e a dracului!” cind o spargi te umpli de noroi...

Dar n-au mai fost pe șantier în octombrie. I-au exclus brigadierii din mijlocul lor. Fără păreri de rău. Pe cine să regrete? Ticu Mihai a fost și prins cind fura pantofii cuiva.

Aceștea au fost uscăturile: pădurea însă a crescut viguroasă și nouă. Și a trecut o lună, pe urmă alta și s-a apropiat sfîrșitul stagiului de brigadier. Atunci mulți au rămas în continuare, pentru alte trei luni. Au rămas cei doi veri Moloman, Sebastian și Ion, și au început să lucreze la montaj. Acum dau examen de calificare. A rămas Ion Pămînt, trecînd de la lopată la stația de izolarea țevilor, de la Sinzieni. Unii ca Boghian Constantin sau Vasile Frumuz au fost promovați șefi de brigadă: alți răspunzîri, mai largi. Vechi și noi pe șantier, cu toți și-au aflat rădăcinile aici, netulburăți de peisajul plin ieri necunoscut, de scrisorile drăgăstoase primite de acasă, de oboseala care seara se lăsa greu deasupra umerilor.

S-au călît treptat și totuși umitor de repede. Mersul acesta rapid a fost cadentat de exploziile dinamitei ce arunca în aer stîncile inexpugnabile. Indigirea băieților a crescut odată cu greutatea; fiecare din sutele de pietre înflînțe zăluc pe traseul

s-au luptat brigadierii cu muntele pentru un kilometru de înălțare. Un singur kilometru. Încercător în fortificațiile sale, muntele i-a sfidat. Și este adevărat că, înainte să-l atace de-a binelea, Ion Ionescu, comandantul de la 6, veteranul șantierelor, mergînd pe urma țărășilor de trasare, și-a ghemul în suflet nelcrederea. Care pe care! În fața brigadierilor, muntele a venit împletosat. Băieții l-au lovit cu putere, creștînd în pieptul său șantul adînc. Muntele a gemut și nu s-a putut apăra. Și după o lună de zile, kilometrul acela cumplit a rămas în urmă. Un kilometru din două sute.

Nu numai roca dură, nu numai infiltrația de apă stimula îndrîjirea brigadierilor; ci, citeodată, chiar amîntirea sau, și mai bine spus, memoria istorică a pămînturilor peste care treceau. La Oituz au folosit pentru șantul conductei tranșee săpate pe vremuri, în urmă cu 42 de ani. Doi kilometri prin care bieții, amărîții soldați din 1916 se vor fi tupilat sub grindina gloanțelor și obuzelor, a servit acum de adăpost conductei de gaz metan, construcție pașnică, destinată păcii și vieții. Băieții săpau, deodată cazmaua lovea ceva tare, lopata dezgropa din țărîni cartuze, baionete ruginite, paturi de pușcă putrezite. Și după aceasta, uifîndu-se la ele cu coada ochiului brigadierilor lucra mai repede, cu mai multă putere parcă decât înainte.

Ca pretendenții la noi, îndrîjirea, această noțiune abstractă, se poate măsura în cifre de producție. Brigăzile se luau la întrecere: în fiecare duminică, în care, se decerna steagul brigăzii frunțase. Ce mai bălăie a fost în sectorul 3, de pildă, între brigăzile I-a, condusă de Alexandru Cotfas, secretarul organizației U.T.M. de la Oituz spunea: — În 1947 partidul l-a incredințat brigadierilor de la Agnita-Botorca. E din mătase plină, are fire suflute cu gură și greu. Intră-adevăr, steagul e mare și greu, dar nu numai în privința dimensiunii și greutății la propriu, ci și mai ales, pentru că simbolizează multe: eroism, abnegație, dragoste nesfîrșită pentru partid și hotărîrea de a-și îndeplini cursul.

Cine nu-și amintea că brigadierii de atunci, ai șantierului din 1947 au fost denumiți „învingătorii de la Agnita”? Și ce mindrie să poți să spui și tu, cel care pe atunci abia te duceai în clasa I-a primară, că faci parte dintre învingătorii de la Nades-Onesti! Cu mindria aceasta au trecut băieții peste osteneala și necazurile zilnice. Cu mindria că ascultînd îndemnul de fierbințe al partidului, însuși de dorința de a fi la înălțimea sarcinilor incredințate de ei, apoi, noroiul și durerea. Cu mindria aceasta în suflet, Virgil Silimon și-a înfrînt durerea (se rîsne cu un tirnăcop la mînă) și nu a mai plecat, așa cum primul impuls îi ceruse. Și cu aceeași mindrie a venit Iulian Cișmașu pe șantier.

S-au pomenit cu el: student la facultatea de filozofie, Brigadierii s-au uitat unul la altul și n-au prea știut ce să spună. Dar s-a dovedit că atât Cișmașu, cât și Ion Moraru, student și el la facultatea de istorie, muncesc cu tot atîtă trageră de inimă ca și ceilalți. După studiul dialecticii lui Hegel, după cercetarea condițiilor de viață ale societății din Egiptul antic, au venit să dea cu tirnăcopul, să ridice bolovanii cu mîna, să apese toapa pe muchia hîrlăului. Dar studenții n-au făcut numai atît. Au fînt informativi, politici, conferințe. Moraru povestea, frumos, moldovenesc, despre bălăile care au avut loc aici, prin locurile acestea. Cu amănunte, cu descrierea dispozițiilor de luptă din bălăii, mai vechi și mai noi. Au plecat cu carnetul de brigadier, după ce munca lor a fost citată într-o adunare generală, cind s-a hotărît și trimiterea unor scrisori de mulțumire respectivelor facultăți. În septembrie de la ea i sosit cite o carte poștală. Anunțau că s-au înscris la facultate, au început cu bine cursurile și urează brigadierilor succes în terminarea lucrărilor.

două înaintări, așa cum își puseseră în gînd.

Așa au fost date înaintea termenelor lucrărilor pe șantierul Magistralei de Est, cea mai mare construcție de acest fel din țara noastră. În mai, inginerul Siciu se adresa cu îngrijorare colegilor săi:

— Dragă, e adevărat că-mi vor da și mie brigadierii, în sectorul ăsta? Și clătina din cap, sincer necăjit. Nu știu ce-o să mă fac! Pentru că, după citeva luni, uifînd tot, să spună aceluiași colegi:

— Dacă stăm bine cu lucrările, asta se datorește brigadierilor. Fără ei, nu știu ce m-ași fi făcut.

Nades-Onesti înscrisie o verigă nouă într-un lanț de șantier care a început acum 11 ani la Agnita-Botorca. Și acolo a fost vorba de săparea unui șant de conductă. Alte apropieri: entuziasmul în muncă, hotărîrea de a învinge, scurțarea categorică a termenelor. Incolo? Acolo au fost 45 de kilometri, aici de aproape patru ori pe atît. Tradiția Agnita-Botorca a rămas însă vie și nu a fost măcar unul din cele 11 sectoare ale Magistralei de Est în care s'întîlni romantic al capitanilor de atunci și nu însuflețeau inimile tinere.

La deschiderea șantierului, vechiul steag de la Agnita-Botorca a fost înmănat tovarășului Ion Ionescu, comandantul sectorului 6, sectorul cel mai greu. În iunie, gloriolosul drapel a trecut la Oituz 3, în iulie el a ajuns la Virghis... Greu, tare greu se mai desprăvea de faldurile sale de mătase brigadierii, și tare mai scinteaie ochii comandantului care, în numele sectorului care a învins în întrecerea din luna aceea îl primea în mîinile sale. Alexandru Cotfas, secretarul organizației U.T.M. de la Oituz spunea:

— În 1947 partidul l-a incredințat brigadierilor de la Agnita-Botorca. E din mătase plină, are fire suflute cu gură și greu. Intră-adevăr, steagul e mare și greu, dar nu numai în privința dimensiunii și greutății la propriu, ci și mai ales, pentru că simbolizează multe: eroism, abnegație, dragoste nesfîrșită pentru partid și hotărîrea de a-și îndeplini cursul.

Cine nu-și amintea că brigadierii de atunci, ai șantierului din 1947 au fost denumiți „învingătorii de la Agnita”? Și ce mindrie să poți să spui și tu, cel care pe atunci abia te duceai în clasa I-a primară, că faci parte dintre învingătorii de la Nades-Onesti! Cu mindria aceasta au trecut băieții peste osteneala și necazurile zilnice. Cu mindria că ascultînd îndemnul de fierbințe al partidului, însuși de dorința de a fi la înălțimea sarcinilor incredințate de ei, apoi, noroiul și durerea. Cu mindria aceasta în suflet, Virgil Silimon și-a înfrînt durerea (se rîsne cu un tirnăcop la mînă) și nu a mai plecat, așa cum primul impuls îi ceruse. Și cu aceeași mindrie a venit Iulian Cișmașu pe șantier.

S-au pomenit cu el: student la facultatea de filozofie, Brigadierii s-au uitat unul la altul și n-au prea știut ce să spună. Dar s-a dovedit că atât Cișmașu, cât și Ion Moraru, student și el la facultatea de istorie, muncesc cu tot atîtă trageră de inimă ca și ceilalți. După studiul dialecticii lui Hegel, după cercetarea condițiilor de viață ale societății din Egiptul antic, au venit să dea cu tirnăcopul, să ridice bolovanii cu mîna, să apese toapa pe muchia hîrlăului. Dar studenții n-au făcut numai atît. Au fînt informativi, politici, conferințe. Moraru povestea, frumos, moldovenesc, despre bălăile care au avut loc aici, prin locurile acestea. Cu amănunte, cu descrierea dispozițiilor de luptă din bălăii, mai vechi și mai noi. Au plecat cu carnetul de brigadier, după ce munca lor a fost citată într-o adunare generală, cind s-a hotărît și trimiterea unor scrisori de mulțumire respectivelor facultăți. În septembrie de la ea i sosit cite o carte poștală. Anunțau că s-au înscris la facultate, au început cu bine cursurile și urează brigadierilor succes în terminarea lucrărilor.

Cum nu s-ar fi legat de șantier! De muncă, de viața de tabără! Cu legile ei nescrie, neofiditate, dar atît de știute de toată lumea. Legile ei care cîntecul frunțas și îi rușinează pe coșaci. Și vor aminti întotdeauna de amintele pitorești cu care începeau zilele obișnuite de lucru, și zilele de sărbătoare. Dimețea, în zori, Nicolae Mașala ducea goarna la buze și intona, ostigșete, deșteptarea. Un sunet de goarnă pătrunzător, să-l audă trei sate. Mulți s-au înecărat să-i fure mîiestria lui Mașala, dar nici unul n-a izbutit. De mic băiatul fusese cu oile, minuite buciumul. Dar de undă pînă unde avea sectorul o goarnă? Tovarășul Amarandei, comandantul, o luase de la președintele statului: a văzut-o la un paznic cîmpenesc și pînă n-a primit-o nu s-a lăsat.

După ce suna goarna, tabăra era în picioare. După masă, urgent la mîșină. Ziua de muncă începea sub zădărnici cîntecului. Tot cîntecul, vechi, îmbătrînit pe șantier dar nevăestigiat încă, cîntecul care dau brînci inimii de brigadier: „Hei rup”, „Noi urmași ai lui Vasile Rosiță” și altele. Odată a venit pe șantier un hărbat. A ascultat cum cîntă unul și altul și, cind i s-a pătut că nu e bine, le-a spus. Acompaniindu-se cu acordeonul a cîntat și el. Unii băieți o joneau pe a lor, dar s-au lăsat convinși cind au aflat că printre ei se află compozitorul Mauriciu Vescan, ale cărui cîntecuri joacă și cîntăseră.

Cit a fost vară și lumina destulă. mîinga de volei s-a bucurat de drepturi mari. Băieții au aruncat bolovanii în apa rîului și au înghebat un teren. Pentru teren au format o selecționată. Pentru selecționată au creat și au primit echipamentul sportiv complet. Și au început meciurile: cu montajul, cu sudajul, cu satele de prin vecinătăți... Mă rog, deși „Sportul Popular” n-a scris despre ele, totuși au fost pasionate și s-au bucurat, la seară locală, de mare afinență de public.

La capitolul vieții culturale i s-ar cuveni ovințului lui Gheorghe Mihăilă, brigadier și bibliotecar la șantierul Sinzieni, care îl va recomanda pe Bărbos ca pe un cititor perseverenț și va scoate una după alta fișele de lectură ale altor brigadierii aflați, cu munca, de-o parte sau de alta a Carpaților. La Daneș, comandantul sectorului, Sandu Stîncescu, a organizat o echipă artistică „Ochii brigăzii”; o echipă de muzică, alta de fluitare și, într-un fel de spectacol de revistă, a înfățișat publicului din Daneș aspecte din viața de tabără. La Oituz, comandantul Gheorghe Gorun și secretarul de U.T.M. Alexandru Cotfas au cumpărat din banii proprii albume cu vederi.

Vederi frumoase, pe hîrtie bună, velină, înfățișînd monumente și clădiri bucureștine. Destinatar: Cîștigătorii concursurilor „Drumetești veseli” și „Cine știe, cîștigă”. Poate că întrebările nu erau totdeauna potrivite, dar ele aveau, incontestabil, o imensă bunăvoință și intenția de a instrui cu adevărat. La fiecare răspuns nimerit, orchestra modestă — acordeon, tambal, baterie — dădea onorurile muzicale concertului, întrecînd o atmosferă veselă, antrenantă. — 15 puncte dacă spui de cine-aversurile!

Text și foto: ȘTEFAN IUREȘ VICTOR CONSTANTINESCU

Dirzenia învinge și pinzele de apă și piatră

Așa a mers! După felul în care și-au învins îndoiala sau au fost învinși de ea s-au arătat oamenii printre acești feciori între 18 și 25 de ani. La sectorul Sinzieni, a venit unul Băbulă și a zgîrîit puțin pămîntul cu cazmaua. O zi. După o zi, s-a văietat că munca nu-i de dînsul. Brigadierii au început să-l privească. Cind bitumul colectivului i-a devenit de nesuporțat a părăsit șantierul. Ciubotaru Gheorghe și Ticu Mihai din sectorul 2 Daneș nu s-au multumit să se tragă ei înșiși la umbra zăvolului, (că „îndeaș mulți și vina fiecăruia pare mai mică”), ci au încercat să-l molipsească și pe alții.

— E prea cald, mă frate... Piatra e a dracului! cind o spargi, te umpli de praful.

Asta o rosteau în iunie. Dacă ar fi continuat să stea pe șantier, în

conductelor, devenea piatră de încercare a voinței. Mihăilă Gheorghe, trecut și prin școala șantierului de la Cerna-Jiu, recenza la bibliotecă „Bărbăție”. Recenza era bună, nu pentru că Mihăilă are vreau deosebit talent critic, ci pentru că munca eroilor comunisti din orașul de pe Amur avea destule laturi asemănătoare cu munca șantierului magistralei.

Pe o distanță de 3 km., cel din sectorul 6, de pildă, au trebuit să lupte cu apa. Abia săpau patruzece de centimetri și deodată cazmaua clipocea în apă. Iar șantierul trebuia să fie adînc de 170 m. I Vicleană, periferă, pinza de apă scâldea lutul galben, amenințînd cu prăbușirea malurilor. Și s-a luptat înversurat cu încăpătînarea lucidă a oamenilor, care a biruit, după 18 zile, încăpătînarea oarbă a apei.

Sus, pe Aluniș, o lună întregă

Umăr lîngă umăr, brigadierii au învins,

Valorificarea năminturilor intelenite

O PAGINA GLORIOASA

din ISTORIA COMSOMOLULUI

Comsoliști fruntași
(regiunea Akmolinsk — sovhozul „Svobodnii”)

CONSTANTIN ȘIANOV
muncitor al sovhozului

KLAVDIA MUHINOVA
turnătoare la atelierul mecanic de reparații

IDA GAVVORONSKAIA
Inginer, își face studiul în sovhoz

ASLIAN AHMETZIANOV
conducătorul unei combine

Două fapte eroice ale lui Daniil Nesterenko

Zi de toamnă călduroasă... Iarba nu mai foșnea, iar văzduhul parcă încrăpănea. Gura mi se uscase de grădă. Ne era sete.

Spre seară, când stepea cazahă se învăluie în amurg și razele soarelui abia licăresc la orizont, am ajuns în sfârșit la fântână. Era o fântână mică, îmbrăcată în gresie.

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

— Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog! — Dă-mi o cană de apă, te rog!

Angajamentul nostru — UN MILION DE PUDURI!

Toamna aceasta de la Kulundă este cea mai grea din cele 5 cîte au fost pînă acum pe pămînturile deselente. Ba vin ploii cu diumulul, ba uragane se abat pe neașteptate. Chiar și cu zăpadă a început să amenințe pe coloniști cerul întunecat al Alaiului. Dar noi nu simțim dintre cei care să ne speriem cu una cu două.

Tezele în vederea celei de-a 40-a aniversări a Comsomolului au stîmțit un nou val de energie, au aprins inimile neliniștite ale tinerilor. Clînd tezele, parcă al trăl aveau întreaga oale eroică a Comsomolului leninist. Dar mai mult te bucură faptul că în rândurile generației noastre — comsoliștii — există curajoși, dîrzi. Aceștia au trezit la viață stepea, au dăruit patriei o mare cantitate de cereale.

Mulți tineri și fete din aceștia există în sovhozul nostru „Kulundinskii”. Iată de pildă, pe Șașa Snurîn. Comsoliștii a cules grâu de pe 40 ha. într-un schimb. Sau mecanicul Ivan Nedogorok. Lucrează la tîrîșul său. Anasievici el a cules aceeași cantitate de cereale de pe 40 ha.

Sovhozul și-a îndeplinit de mult angajamentul său de a produce 1 milion de puduri de cereale. Luptăm pentru a da patriei încă un milion de puduri de cereale. Și fiecare este convins că Kulundinskii își vor ține cuvîntul. Acesta va fi darul nostru pentru ziua de naștere a gloriosului Comsomol.

V. LEONOV
Erou al Muncii Socialiste,
tractorist la sovhozul „Kulundinskii”
ținutul Alai

TINĂRUL Erou al Muncii Socialiste

La Expoziția Unională Agricolă din Moscova, m-am întâlnit cu tînărul combater Grigori Cosma-Grîșa cum i se mai spune — care venea din Kazahstan. El povestea cu mîndrie un grup de excursioniști despre rezultatele muncilor agricole care sînt minunate.

În cursul discuției, tînărul a evocat zilele minunate ale anului 1954, cînd la chîmbera partidului, primele grupuri de tineri au pornit spre Siberia și Kazahstan, pentru a teza la viața pămîntului infertilitate.

— Cînd Grigori Cosma și prietenii lui au sosit în Kazahstan era iarnă. Intinsa stepă — acoperită cu zăpadă — pîrea un ne-mărginit covor alb, strălucitor. Grîșa a intrat repede în marea familie a muncitorilor din localitate. El nu a așteptat să fie chemat, ci imediat s-a dus la atelierul S.M.T.-ului și a spus simplită: — Știu să repar mașinile, pămînturile virgine. Tinerii care au venit în Kazahstan își vor aminti todeauna de vara anului 1954. Pe o întindere de 4 mii de hectare, pe pămîntul semănătorii oară se undăiau în bătaia cîrului cărării lemnelor. Grîșa se îmbrăca în haine de lucru, spicete aurii.

Tatăl lui Grîșa a venit să-l viziteze în prima zi. Fiul a vrut neapărat să-l arate stepa. Cînd din conducerea S.M.T.-ului au observat că acest tînăr, în aparență un simplu tînăr, are o inimă fierbinte și spic și i-o spus: — Iată pînă! Dintr-un hectar va ieși cu siguranță 100 de puduri. Și tatăl nu a greșit.

Odată cu succesele obținute în producție, brigada s-a bucurat și de o înaltă prețuire: pe pîntul comsoliștilor Grigori Cosma strălucia steaua de aur de Erou al Muncii Socialiste.

În luna februarie a anului 1957 m-am întâlnit cu Grigori la Kremliu, la constituirea tinerilor deosebitelor ai pămînturilor virgine. Grîșa amîntuindu-și de trecut, povestea cum, în împrejurări greșite, la începutul călătoriei, cele mult nobile ale tinerilor deselente, curajul, eroismul lor în lupta pentru învingerea greutăților.

Nu de mult m-am întâlnit din nou cu tînărul Erou al Muncii Socialiste, tot la Kremliu, cu prilejul vizitei sale în țară. Grigori Cosma al Comsomolului, unde venise în calitate de delegat. La început nu le-am recunoscut. Se dezoilăscă de reparte. Din această cauză muncă la arături, se deslășura pe ea cu înălțare despre prietenii, încet. Ce era de făcut? Trebuia să întrebare și-o puneau zilnic tinerii mecanizatori.

— Iată ce, băieți! — spusese într-o zi Grîșa — să reconstruim axul de aramă de la plug și să-l înlocuim cu oțel. În același timp să facem și piese de rezervă. Propunerea lui Grîșa lui îmbrățișată cu entuziasm.

Brigada lui Grîșa nu făcea un secret din „desoperire” el. Cînd băieții auzeau că alte brigăzi de tractoriști au aceleași greutăți,

UN SIMBOL AL FRĂȚIEI

L-am însoțit pe Șubekov, secretar al comitetului raional de comsomol Kurgaldjinsk, regiunea Akmolinsk, într-o călătorie prin raionul său. Acesta este un raion obișnuit de pe pămînturile deselente, însă în ce privește suprafața este mai mare decît Belgia, Olanda și Luxemburg luate la un loc. În împlinirea noastră venea stepa, pe moștele de lingă vizuina stăteau hîrtoșii, iar din stepă se auzeau zvonurile de telegraf, priveau cu uimire magice. La un moment dat stepa a dispărut, la fel și ulii. În stînga și în dreapta drumului se întindeau ogare de grîne: începeau pămînturile sovhozului „Arîkî”.

Pe drum luam cu noi o bătrînă cazahă care mergea la o noră a ei la centrul raional. Am auzit-o lîngă șofer. Era limpede că nu mai plecase de noaptea a ceea ce ogarele din stepă, noile construcții ale orașelului, stîlpii de telegraf și de telegraf îi provocau o uimire plină de bucurie. Cînd amirea i s-a mai potolî însoțitorii noștri a început să se transforme într-un șoptit înfundat. Și deși nu înțelegem cuvintele, simțeam răzădina din căntec bucuria și tristea, fetele și mîhărea, și din nou bucuria, o bucurie mare, necuprînsă ca în această stepă cîntec n-are sfîrșit.

— Știi ce cîntă? Cu mi se auzind du-mă Șubekov cu toni.

— Nu.

— Acestea cîntecul Mariei Dudorai.

— ???

— N-ai auzit de ea?... Atunci ascultă... Aceasta s-a înscris în o jumătate de veac în urmă prin aceste locuri, nu departe de Kurgaldjinsk. Maria, o fată pușă de 16 ani, fiica colonistului Egor I-a îndrăgîi pe djigitul Dudorai. Și Dudorai a îndrăgîi-o pe Maria. Dar în acele vremuri erau aspre legile poporului ruș și mulțor cazahii. Indragostii au trebuit să treacă prin multe greutăți și nenorociri pînă au reușit să se căsătorească. Ei se întîlneau în taină, în stepă, Maria a compus un cîntec despre iubitul său, despre stepa liberă, despre durerea și fericirea ei. Ea l-a compus în limba cazahă. Acum această melodie o cîntă fetele tînărilor lor, iar la Teatrul de Operă se montează o operă despre Maria și Dudorai, fiindcă Maria a devenit de mult cunoscută în rândurile poporului cazah, drept simbol al legăturilor frățești, dintre cazahii și rușii. Spun adăvăral, buniciu? — a întrebă-o Șubekov pe însoțitorii noștri care terminase cîntecul și asculta cu atenție discuția. Clîtinindu-și capul a confirmat.

— Am este.

Și niciieri nu se observă aceste legături frățești atît de bine ca pe pămînturile deselente. Iată că în șafa noastră apare și sovhozul care poartă numele marelui scriitor cazah Abai. El a fost creat acum patru ani de către moscoviți. Sovhozul „Kenbidai” este un vechi sovhoz, dar cei din Belgorod și Kursk, care au venit aici să le ajute i-au înalțat o sevă nouă. În sovhozul „Drujba” te întîlnești cu fetele din Bielorusia, în sovhozul Kurgaldjinsk cu băieții din Leningrad, în Arîkîn cu mecanicii din Rostov. Aceasta numai în câteva sovhozuri dintr-un singur raion, dintr-o regiune. Iar Kazahstanul este format din 16 regiuni.

Aici distanțele se măsoară cu miș de kilometri, suprafețele înmămîpate cu milioane de hectare, recolta cu miliar-

de puduri. Tinerii, comsoliștii care au venit aici la chemarea partidului, au transformat Kazahstanul dintr-o stepă, într-un Kazahstan al pămînturilor deselente, într-o republică a grîului, într-un mare grînar al țării.

Peste 20 de milioane și jumătate hectare de pămînturi infertile și virgine au fost valorificate aici. Peste 22 milioane hectare de cereale urmează să fie secerate anul acesta. Statul a învestit în Belgia sovhozurile cu tehnici avansate. Pe ogarele sovhozurilor și sovhozurilor lor, funcționează aproape al legăturilor frățești, dintre cazahii și rușii. Spun adăvăral, buniciu? — a întrebă-o Șubekov pe însoțitorii noștri care terminase cîntecul și asculta cu atenție discuția. Clîtinindu-și capul a confirmat.

— Am este.

Și niciieri nu se observă aceste legături frățești atît de bine ca pe pămînturile deselente. Iată că în șafa noastră apare și sovhozul care poartă numele marelui scriitor cazah Abai. El a fost creat acum patru ani de către moscoviți. Sovhozul „Kenbidai” este un vechi sovhoz, dar cei din Belgorod și Kursk, care au venit aici să le ajute i-au înalțat o sevă nouă. În sovhozul „Drujba” te întîlnești cu fetele din Bielorusia, în sovhozul Kurgaldjinsk cu băieții din Leningrad, în Arîkîn cu mecanicii din Rostov. Aceasta numai în câteva sovhozuri dintr-un singur raion, dintr-o regiune. Iar Kazahstanul este format din 16 regiuni.

Aici distanțele se măsoară cu miș de kilometri, suprafețele înmămîpate cu milioane de hectare, recolta cu miliar-

Acolo unde zburătăceau ciulinii

În urmă cu 4 ani, în locul unde se află astăzi sovhozul nostru, se întindea stepa nemărginită, vîntul gonia ciulinii, trîmbe de praf se ridicau spre cerul înalt. Stepa era neatînată, pustie și neroditoare pentru oameni. Așa arăta în fotografiile a celor timpuri: pustie și goală.

Dacă în tînărurile noastre ar apărea un om care ar dori să fotografieze sau să picteze stepa, ar trebui să o caute la o distanță de zeci de kilometri de la așezarea principală a sovhozului. Pe țărîmul Ișim-ului, acolo unde vîntul zburătăcea valurile de ciulinii, s-a înălțat un orașel al locuitorilor de pe noile pămînturi, cu străzi drepte, de-a lungul cărora s-au așezat case de locuit, magazine, o școală medie, spital, o grădiniță de copii, creșă, bibliotecă, cantină. În jurul sovhozului unduiește necuprînsă mare a grînelor. Și cu toate că de la sovhozul nostru pînă la Moscova e cale lungă — de altfel e se numește „Îndepărtatul” — noi nu ne simțim de loc izolați pe insula noastră din marea de grîu. În orașel șosece zilnic ni se aducă toți locuitorii la radio și trăiesc aceeași viață de statului aproape, ca la Moscova. În șafa noastră în întreaga Tară Sovietică. Aici, departe de Moscova, în inima Kazahstanului, noi ne simțim mîndri că am contribuit la crearea unui mare belsug de puduri dat de Kazahstan avem și noi pămînturile noastre. În trecut colectivul sovhozului a recoltat în medie cîte 13 chin-tale grîu de pe hectare din cele 31.500 ha. Însămînțate și a statului aproape 2.900.000 puduri de cereale selecționate. Aceasta cantitate ar fi suficientă pentru a hrăni o zi întreagă populația de 200 milioane a Uniunii Sovietice. După cum vedeți, mîndria noastră este pe deplin întemeiată.

Valorificarea pămîntului deselent este un lucru extrem de avantajos. Să luăm de pildă sovhozul nostru. Cheltuielile inițiale pentru organizarea sa au fost de 5 milioane ruble pentru ea numai în al doilea an de producție s-a obținut un venit net de 9.300.000 ruble. Dintr-acestea, 6 milioane le-am depus pentru bugetul de stat, iar 3 milioane le-am folosit pentru extinderea producției, a construcțiilor, pentru satisfacerea cerințelor culturale și de trai ale muncitorilor noștri. Iar dacă vreți să aflați cum trăiesc ei, la prima ocazie veniți să ne vizitați.

D. NECITAILOV
Erou al Muncii Socialiste, Directorul Sovhozului „Dalmii”, regiunea Smolensk

La început au fost taberele de corturi așezate la marginea pămînturilor infertile. Așa arăta în 1954 strada Kievskala din sovhozul „Svobodnii”. Tineretul sovietic a transformat, prin lupta sa eroică, stepa Kazahstanului într-un pămînt mînos, într-o mare de cereale. Bogăția sovhozului s-a răsfîrțat asupra oamenilor. În jurul clădirii sovhozului a crescut un mic orașel, cu străzile, magazinele, instituțiile sale. Strada Kievskala s-a transformat. Corturile au rămas o amintire, înlocuite fiind de vile și case în care locuiesc acum muncitorii sovhozului, deveniți astăzi încercați veterani ai fostelor pămînturi virgine și infertile.

ARTICOLE SCRISE SPECIAL PENTRU „ȘCÎNTEIA TINERETULUI”

DECLARAȚIA COMUNA a delegației Partidului Muncitoresc Român și guvernului Republicii Populare Române și a delegației Partidului Comunist din Cehoslovacia și guvernului Republicii Cehoslovace

(Urmare din pag. 1-a)

Își exprimă convingerea că realizarea propunerilor guvernului R.D.G. în vederea pregătirii unui tratat de pace cu Germania și crearea unei confederații germane constituie singura cale spre fătura unei Germanii unite, democratice și iubitoare de pace. Aceste propuneri corespund atât intereselor vitale ale poporului german cât și intereselor tuturor popoarelor europene și păcii generale.

Delegația cehoslovacă sprijină propunerile cuprinse în apelul guvernului Republicii Populare Române adresat guvernelor țărilor balcanice, fiind convinsă că realizarea acestor propuneri ar duce la consolidarea păcii în această regiune și ar constitui o nouă contribuție la întărirea securității colective în Europa.

Cele două părți condamnă cu hotărâre politica colonială agresivă a puterilor imperialiste și își exprimă solidaritatea deplină cu lupta de eliberare națională a popoarelor Asiei și Africii; ele sînt unanime în a considera că trebuie să se pună capăt amestecului imperialist în treburile interne ale țărilor Orientului Apropiat și Mijlociu și că trebuie respectate intrinsecul drepturile și interesele popoarelor din aceste regiuni. Ținînd seama de aceasta, ele cer ca, în spiritul rezoluției Adunării Generale a O.N.U., trupele americane și britanice să fie retrase fără întârziere din Liban și Iordania.

Cele două delegații sprijină cu toată hotărârea poziția justă a Republicii Populare Chineze față de provocările militare și acțiunile agresive ale S.U.A. în strimțoarea Taiwan. Ele declară că poporul chinez are dreptul indiscutabil de a elibera prin toate mijloacele Taiwanul, insulele Penhu-đao și insulele de coastă, care constituie o parte integrantă a Chinei. Ele condamnă cu indignare politica guvernului S.U.A., care prin acțiunile sale urmărește să împiedice desținderea încordării în Extremul Orient. În cazul în care guvernul Statele Unite nu va renunța la politica sa agresivă, asupra lui va cădea întreaga răspundere pentru grava amenințare a păcii și securității în Extremul Orient și în lumea întreagă. Cele două delegații sprijină inițiativa de pace ale Republicii Populare Chineze și sînt convinse că numai retragerea forțelor armate americane de pe teritoriile Chinei va duce la desținderea încordării în Extremul Orient.

Atta timp cît există pactul agresiv al Atlanticului de nord, ambele delegații consideră necesar să se mențină Tratatul de la Varșovia și angajamentele pe care semnatarii acestui tratat și le-au luat în interesul asigurării păcii și securității. Totodată cele două părți își reafirmă convingerea că încheierea unui pact de neagresiune între organizația Atlanticului de nord și organizația Tratatului de la Varșovia ar constitui un pas important înainte în vederea asigurării securității colective în Europa și în lumea întreagă.

II.

În cadrul tratatelor delegațiile au avut un schimb de păreri cu privire la probleme ale activității celor două partide. Reprezentanții Partidului Muncitoresc Român și al Partidului Comunist din Cehoslovacia s-au informat reciproc asupra dezvoltării construcției socialiste în industrie, în agricultură, în domeniul culturii și în alte domenii de activitate. Cele două delegații constată în unanimitate că relațiile frățești dintre cele două partide se dezvoltă cu succes și își exprimă hotărârea de a contribui și în viitor la întărirea continuă a ajutorului frățesc reciproc, a unității și colaborării dintre țările socialiste și a mișcării comuniste internaționale în spiritul marxism-leninismului și al principiilor internaționalismului proletar. În realizarea acestor țeluri ambele partide se conduc neabătut după Declarația reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești și Manifestul Păcii semnate la Moscova cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român,

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române,

CHIVU STOICA

Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia,

ANTONIN NOVOTNY

Președintele guvernului Republicii Cehoslovace,

VILIAM SIROKY

Prînzul oferit de tovarășul Viliam Siroky

PRAGA 25. — De la trînzul special al Agerpres: La 25 octombrie tovarășul Viliam Siroky, președintele guvernului Republicii Cehoslovace, a oferit un prînz în cinstea delegației de partid și guvernamentale a Republicii Populare Române condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Române. La prînz au luat parte membrii delegației, precum și conducătorii al Partidului Comunist din Cehoslovacia și ai guvernului Republicii Cehoslovace: Antonin Novotny, Rudolf Barak, Jaromir Dolansky, Zdenek Fierlinger, Jiri Hendrych, Vaclav Kopecky, Otakar Simunek, Ludmila Jankovcova, numeroși reprezentanți ai vieții culturale din Cehoslovacia. Printre cei prezenți se aflau de asemenea Gheorghe Vidrașcu, ambasadorul R. P. Române la Praga, și dr. Ivan Rohal Ilkio, ambasadorul R. Cehoslovace la București.

În timpul prînzului tovarășii Viliam Siroky și Chivu Stoica au rostit toasturi.

Toastul tovarășului Viliam Siroky

Dragă tovarășe Gheorghe Gheorghiu-Dej, dragă tovarășe Chivu Stoica, dragi tovarăși, acum cîteva zile s-a semnat Declarația comună a delegațiilor de partid și guvernamentale ale Republicii Populare Române și Republicii Cehoslovace. Această Declarație reprezintă un document important nu numai pentru relațiile dintre țările noastre, dar și pentru o nouă creștere a forței și unității lagărului socialist, pentru o nouă întărire a mișcării muncitorești revoluționare internaționale, pentru pace în lume.

Declarația noastră comună este expresia fermă a unității depline a Partidului Muncitoresc Român și al Partidului Comunist din Cehoslovacia, a guvernului ambelor țări în aprecierea tuturor problemelor actuale ale luptei pentru pace în lume, precum și a sarcinilor noastre în lupta pentru socialism și comunism. Această unitate izvoare din faptul că partidele noastre se conduc în muncă la o nouă creștere a forței și unității lagărului socialist, pentru o nouă întărire a mișcării muncitorești revoluționare internaționale, pentru pace în lume.

Declarația noastră comună exprimă hotărârea fermă a țărilor noastre de a depune toate eforturile

în lupta pentru consolidarea păcii, pentru consolidarea continuă a lagărului socialist, pentru întărirea și dezvoltarea drumului dintr-un război la libertății și securității tuturor țărilor. Pornim de la premisa că interesele fiecărei țări socialiste în parte sînt inseparabile de interesele întregului lagăr socialist. Dacă revizionisții caută să opună aceste interese, ei ascund un fapt sigur: că o politică îndreptată spre slăbirea unității lagărului socialist este totodată o politică care dăunează poporului propriu, o politică care slujește intereselor imperialistului.

Toastul tovarășului Chivu Stoica

Unitate profundă a intereselor naționale și internaționale se manifestă convingător și în domeniul economiei. Declarația noastră comună exprimă ferma hotărâre a țărilor noastre de a merge pe drumul dintr-un război la libertății și securității tuturor țărilor. Pornim de la premisa că interesele fiecărei țări socialiste în parte sînt inseparabile de interesele întregului lagăr socialist. Dacă revizionisții caută să opună aceste interese, ei ascund un fapt sigur: că o politică îndreptată spre slăbirea unității lagărului socialist este totodată o politică care dăunează poporului propriu, o politică care slujește intereselor imperialistului.

Unitate profundă a intereselor naționale și internaționale se manifestă convingător și în domeniul economiei. Declarația noastră comună exprimă ferma hotărâre a țărilor noastre de a merge pe drumul dintr-un război la libertății și securității tuturor țărilor. Pornim de la premisa că interesele fiecărei țări socialiste în parte sînt inseparabile de interesele întregului lagăr socialist. Dacă revizionisții caută să opună aceste interese, ei ascund un fapt sigur: că o politică îndreptată spre slăbirea unității lagărului socialist este totodată o politică care dăunează poporului propriu, o politică care slujește intereselor imperialistului.

Pecarea din Praga a delegației de partid și guvernamentale a R. P. Române

(Urmare pag. 1-a)

V. Kopecky, O. Simunek, membri ai Biroului Politic al C. C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, Ludmila Jankovcova, membru supleant al Biroului Politic al C. C. al P.M.R., și de alți reprezentanți de frunte ai vieții publice.

În piața din fața gării tovarășii Viliam Siroky, președintele guvernului Republicii Cehoslovace, și Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Române, au rostit cuvîntări. Oamenii muncii din Praga care s-au adunat în piața din fața gării au ovacionat îndelung pe reprezentanții poporului român frate.

O companie de onoare a prezentat onoruri conducătorului delegației romine.

Au fost intonate imnurile de stat ale R. P. Române și R. Cehoslovace.

Membrii delegației de partid și guvernamentale a R. P. Române își iau un cald rămas bun de la conducătorii de partid și de stat ai R. Cehoslovace.

Delegația romină care se însoțește în patrie este condusă de ministrul Afacerilor Externe al Republicii Cehoslovace, Impreună cu delegația a plecat la București Ivan Rohal Ilkio, ambasadorul Republicii Cehoslovace în R. P. Române, și Gheorghe Vidrașcu, ambasadorul R. P. Române în R. Cehoslovacă.

Cuvîntarea tovarășului Viliam Siroky

Dragă tovarășe Gheorghiu-Dej, dragă tovarășe Chivu Stoica, dragi tovarăși,

Permiteți-mi ca în clipa în care părăsesc capitala noastră să vă mulțumesc din toată inima pentru vizita dv. prietenească și să-mi iau rămas bun de la dv. în numele Comitetului Central al partidului nostru, în numele guvernului și în numele poporului muncitor cehoslovac.

În cursul scurtei dv. călătorii prin republica noastră aș putea vedea marea operă pe care o crează sub conducerea Partidului Comunist din Cehoslovacia muncitorii, țărânii, intelectualii muncitori din țara noastră. Ați văzut cu ce înflăcătură se străduiesc să atingă țelul pe care Partidul Comunist din Cehoslovacia l-a trasat întregului popor — desăvîrșirea construcției socialismului.

Sosirea la Moscova a delegației R.P. Polone în frunte cu W. Gomulka

MOSCOVA 25 (Agerpres). — TASS transmite: Sîmbătă la prînz a sosit la Moscova cu un tren special delegația Republicii Populare Polone, în frunte cu Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez.

Delegația va face o vizită de prietenie în Uniunea Sovietică la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Delegația a fost întâmpinată cu multă căldură. În piața gării Bielorusia și pe artera principală a orașului — strada Gorki — Polonia s-a adunat un mare număr de locuitori ai Moscovei.

La gară delegația poloneză a fost întâmpinată de A. B. Aristov, N. I. Belcaev L. S. Brenev, E. A. Furjeva, N. L. Hrușciov, N. G. Ignatov, A. I. Kiricenko, F. R. Kozlov, O. V. Kuusinen, A. I. Mikolan, N. A. Muhtidinov, M. A. Susov, N. M. Svernik, E. Vorosilov, P. N. Pospelov, D. S. Korotenko, A. N. Kosighin. Pe peron erau de față miniștrii ai U.R.S.S. precum și membri ai corpului diplomatic.

N. S. Hrușciov și W. Gomulka au rostit cuvîntări.

MOSCOVA 25 (Agerpres). — TASS transmite: La 25 octombrie, după sosirea la Moscova, membrii delegației Republicii Populare Polone, în frunte cu Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al Comitetului Central al P.M.U.P., conducătorul delegației, au făcut o vizită lui N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., și lui K. E. Vorosilov, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Al doilea mesaj adresat de Pin De-huai compatrioților din Taiwan

PEKIN 25 (Agerpres). — După ce anunță China Nouă la 25 octombrie ministrul Apărării Naționale al Republicii Populare Chineze Pin De-huai a dat publicației al doilea mesaj adresat compatrioților din Taiwan.

Referindu-se la recentele tratative între Dulles și Gian Kai-și, mesajul demulșă esența planurilor de a forma „două Chine”. „Documentul publicat după tratativele Dulles-Gian Kai-și se arată în mesaj — nu are forță juridică. De el vă puteți debarasa — totul depinde de hotărîrea noastră. În lume există doar o singură Chină. „Două Chine” nu există. Sintem unanimi în această problemă”.

Comunicatul guvernului provizoriu al Algeriei

CAIRO 25 (Agerpres). — Într-un comunicat dat publicității la 25 octombrie la Cairo, guvernul provizoriu al Republicii Algeria declară că nu poate accepta propunerile făcute de generalul De Gaulle la conferința sa de presă de joi, propuneri pe care le consideră drept o „cerere de capitulație necondiționată”.

Poporul algerian, se spune în comunicat, luptă de patru ani pentru a-și redobîndi suveranitatea națională și independența. „Guvernul provizoriu al Republicii Algeria, continuă comunica-

Scurta dv. vizită în patria noastră s-a desfășurat într-o atmosferă plină de bucurie. Aceasta este firesc. Vizita dv. a fost o vizită care a avut loc între două țări frățești, legate indisolubil prin unitatea de țeluri, prin unitatea ideologică comună marxist-leninistă, prin străduințe și interese comune în lupta împotriva imperialismului. În lupta pentru socialism, pentru pace.

Am exprimat în declarația comună poziția noastră fermă și unitară față de problema internațională și față de dezvoltarea continuă a relațiilor noastre reciproce.

Acordurile semnate reprezintă un pas concret, important pentru o nouă largire a colaborării noastre. Întreaga desfășurare a vizitei dv., dragi prieteni, toate întâmplările dv. cu oamenii muncii din țara noastră, precum și tratativele noastre, dovedesc cu certitudine că popoarele romine și cehoslovace vor pași ferm și consecvenți, într-o prietenie devotată și o colaborare multilaterală continuă, pe drumul

Trăiască și să înflorească prietenia de nezdruccinată dintre poporul cehoslovac și poporul român!

Cuvîntarea tovarășului Chivu Stoica

Iubite tovarășe Novotny, iubite tovarășe Siroky, iubii tovarăși și cetățeni ai orașului Praga, capitala Republicii Cehoslovace,

Înainte de a părăsi frumoasa dv. țară vă mulțumim din toată inima pentru primirea caldă, tovarășească și manifestările de sinceră prietenie de care delegația de partid și guvernamentale a-bucurată tot timpul din partea conducătorilor de partid și de stat, din partea oamenilor muncii cehoslovaci. Ele sînt o expresie puternică a prieteniei de nezdruccinată dintre popoarele noastre, strîns unite în lupta comună pentru cauza nobilă a păcii și a socialismului.

Noi am dus aci, pe baza unei depline unități de vederi, tratative rodnice. Prin rezultatele lor, ele vor contribui la întărirea mai departe a prieteniei romino-cehoslovace, la dezvoltarea colaborării multilaterale între țările noastre, la întărirea continuă a unității marii familii a lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică.

Unitatea de nezdruccinată a partidelor comuniste și muncitorești, a statelor socialiste, în spiritul

leninist al internaționalismului proletar, este o chezie a independenței și prosperității fiecărei țări socialiste și constituie cea mai puternică forță în apărarea păcii și libertății popoarelor.

Vom transmite poporului român salutul cald al poporului cehoslovac, care muncește cu hărnicie și pricepere sub conducerea Partidului Comunist din Cehoslovacia pentru victoria deplină a socialismului în patria sa.

Vă urăm, dragi tovarăși, și prin dv. întregului popor frate cehoslovac, noi succese pe calea luminată de marea învățătură marxist-leninistă.

Trăiască poporul frate cehoslovac!

Trăiască Partidul Comunist din Cehoslovacia și președintele Republicii Cehoslovace, primul secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, tovarășul Antonin Novotny!

Trăiască guvernul Republicii Cehoslovace și președintele său, tovarășul Viliam Siroky!

Trăiască prietenia romino-cehoslovacă!

Răspunsurile lui N. S. Hrușciov la întrebările unui ziarist brazilian

MOSCOVA 25 (Agerpres). — TASS transmite: În numărul 11 al revistei „Mejdanarodnaja Jizn” sînt publicate răspunsurile lui N. S. Hrușciov la întrebările ziaristului brazilian Murilo Marroquin de Souza, care a participat la Congresul de la Stockholm pentru dezarmare și colaborare internațională.

Agresiunea în Orientul Apropiat și agresiunea în Extremul Orient, în răspunsul său N. S. Hrușciov, sînt verigi ale aceluiași lanț, rezultatul direct al politicii lui Dulles de echilibrare „în pragul războiului”. Uniunea So-

vietică este pentru stabilirea de relații prietenești între toate statele, independent de orînduirea lor socială și de stat și nu vedem nici un fel de piedici în calea celor mai largi dezvoltări a unor relații multilaterale între țările socialiste și cele capitaliste.

N. S. Hrușciov a subliniat în continuare că lupta de eliberare națională a popoarelor din Asia, Africa, precum și din America Latină constituie o mișcare de neînfrîngere a zărilor noastre. Forțele mondialismului și agresiunii nu vor fi în stare să oprească acest trend puternic, de nestăvilit.

In legătură cu conferința în problema cipriotă

ATENA 25 (Agerpres). — La Atena a avut loc în cursul zilei de 24 octombrie o importantă conferință la care au participat miniștrii afacerilor externe al Greciei, Aeroșii, recent reintors de la Paris, arhiepiscopul Makarios și înalți funcționari din ministerele de externe grec, specialiști în problema cipriotă.

După conferință, arhiepiscopul Makarios a declarat ziaristului că a fost pus la curent cu tratativele din Consiliul permanent N.A.T.O. în legătură cu organizarea conferinței propuse de Spak pentru rezolvarea problemei cipriote. Makarios a adăugat că este pesimist în privința posibilității de a se organiza această conferință.

Al. Lăzăreanu, adjunctul și Ministrul Afacerilor Externe, D. Ionescu, ministrul Afacerilor Externe, șeful Ceremonialului de Stat, I. Moruzi, directorul Protocolului din Ministerul Afacerilor Externe, precum și de funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

(Agerpres)

INFORMAȚII

Sîmbătă a plecat spre Paris delegația R. P. Române la cea de-a 10-a sesiune a Conferinței generale U.N.E.S.C.O., ce va avea loc între 4 noiembrie și 5 decembrie. Delegația este condusă de acid. Atanasie Joja, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul Învățămîntului și Culturii, președintele Comisiei Naționale a R. P. Române pentru U.N.E.S.C.O.

Sîmbătă la amiază a avut loc la Casa Prieteniei Romino-Sovietice deschiderea expoziției „Din realizările științei și tehnicii sovietice”, organizată de Consiliul General A.R.L.U.S.

Vineri seara a avut loc la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” decernarea premiilor acordate unor colecții teatrale participante la Festivalul teatral dramatic.

Premiul I a revenit colectivului Teatrului Muncitoresc C.F.R. din Capitală și Teatrului Maghiar de Stat din Satu Mare.

Pentru regia premiul I a fost atribuit regiștorului Horea Popescu.

La scenografia s-a atribuit premiul I artistului emerit Jules Perahim.

Dintre actorii artiști poporului Jules Cazaban, György Kovacs și George Vroca. Premiul I a fost decernat artiștilor emeriti Margareta Baciu și Ion Manta și actriței Emma Elekes.